

20 listopada 2024r. - Rocznica uchwalenia praw dziecka

Prawa dziecka - czym są prawa dziecka?

Prawa dziecka to szereg swobód, wolności i zabezpieczeń dotyczących realizacji najważniejszych potrzeb, które przysługują każdemu dziecku bez wyjątku. Oznacza to, że każde dziecko niezależnie od płci, bez względu na to w jakim państwie się urodziło oraz jaką posiada narodowość, jaką religię wyznaje, z jakiej pochodzi rodziny czy z biednej czy z bogatej, ma takie same prawa. Nie można także nikogo pozbawić tych praw, a także nikt nie może się ich zrzec.

Akty prawne w Polsce

W Polsce najważniejszymi aktami prawnymi, zapewniającymi prawa dziecka są:

- Konstytucja RP – w art. 72 Konstytucji zapisano m. in. Prawo do ochrony dziecka przez przemocą, wyzyskiem
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka

Jakie prawa mają dzieci oraz lista praw dziecka:

- **osobiste**, umożliwiające rozwój dziecka. Są to: prawo do życia, prawo do tożsamości, prawo do rozwoju, prawo do wychowania w rodzinie, prawo do wyrażania własnych poglądów, prawo do informacji;
- **polityczne lub publiczne**, dzięki którym dziecko wyraża swoje poglądy i uczestniczy w życiu swojej grupy, społeczności, państwa. Są to prawa: prawo do wyrażania własnych poglądów, prawo do uczestniczenia w stowarzyszeniach;
- **socjalne**, które są obowiązkami państwa i dorosłych do stworzenia odpowiednich warunków do rozwoju umysłowego i fizycznego dziecka. Są to: prawo do godnych warunków życia i odpowiedniego poziomu życia, prawo do opieki zdrowotnej, prawo do odpoczynku;
- **ekonomiczne** umożliwiające dziecku przygotowywanie się do niezależności materialnej od innych. Najważniejszym jest prawo do nauki; ponadto ochrona prawa pracy podejmowanej, czy to w ramach obowiązku nauki czy wakacyjnego zarobku.

Podstawowym aktem prawnym, który określa prawa dziecka jest Konwencja o prawach dziecka. Kolokwialnie nazywa się ją światową konstytucją praw dziecka. Została uchwalona 20 listopada 1989 roku przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych. Jest to dokument obowiązujący we wszystkich państwach świata z wyjątkiem USA – liczba ratyfikacji (listopad 2016) wynosi 196. Polska wprowadziła w życie Konwencje o prawach dziecka w 1991 roku.

Ogólnopolski Telefon Zaufania dla Dzieci **116 111**. 6 listopada br. został uruchomiony pierwszy bezpłatny, ogólnopolski telefon zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111, którego obsługą zajmuje się Fundacja Dzieci Niczyje.